

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.046/2025/4.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke

Véghe dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Bíró és Társa Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: Dr. Bíró Tamás ügyvéd)

Az alperes:

név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: Dr. Palatics Edit ügyvéd)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.418/2024/5/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 34.P.20.849/2024/14.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes kiadójának, a név2-nek (cím2) 203.200 (kétszázháromezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság közzétett illetékbevételi számlájára – 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes Magyarországon bejegyzett gazdasági társaság, fő tevékenységi köre a fegyver- és lőszergyártás.

[2] Az alperes által szerkesztett internetes hírportálon 2024. február 16-án „Annyi probléma van a településn gyártott honvédségi fegyverekkel, hogy már a kivonásuk is szóba került” című cikk (a továbbiakban: cikk) beszámolt arról, hogy 2018-ban a Magyar Honvédség tíz évre vásárolt licencet a megnevezés gyártól kétszázezer fegyver legyártására, 4,6 milliárd forintért.

[3] A szerző „Működésbeli problémák” alcím alatt kitért arra is, hogy „Korábban is terjengtek hírek arról, hogy a település gyár környékén súlyos problémák vannak. Már a gyártósorok programozása is nehezen haladt, hiába biztosított volna a nép fél mindent, a magyar fél olyan gépeket vett, amikkel a szoftverek nem voltak kompatibilisek. Így már az elején problémákba ütközött a gépek beprogramozása a megfelelő alkatrészek gyártására. A használók szerint a pisztolyoknál a mai napig van alkatrészhiba, ami a magyar gyárhoz kötődik, a népek által szerelt verziókban ugyanis ugyanez nincs. Több honvédségi forrás szerint a típus gépkarabélyokkal és a pisztolyokkal is rengeteg a probléma, lényegében úgy kell rengeteg típust javítgatniuk a fegyvermestereknek, hogy a honvédségben jóval több AK-47-es van rendszeresítve. A kisebb problémáktól az egészen súlyosakig hallottunk példákat: egy rendőrségi beszámoló szerint például lövészet közben egy típus gépkarabély darabjaira esett szét. A problémák a honvédségben széles körben ismertek, mégsem igazán történik semmi. Forrásaink szerint minisztériumi berkekben már volt arról szó, hogy vizsgálatra lenne szükség, de mivel papíron nem érkezett hivatalos panasz, ezt nincs mi alapján elrendelni. A problémák beismerése és kezelése helyett így marad a jól megszokott leg-leg-leg kommunikáció. Az ügyben kérdésekkel fordultunk a Honvédelmi Minisztériumhoz és a név4-hoz is, ha válaszolnak, frissítjük a cikkünket.

Frissítés: A név4 megkeresésünkre annyit válaszolt, hogy 2024. január 1-jétől átvették a település gyártás irányítását.”

[4] Az alperes a felperes 2024. március 12-én kért előzetes sajtó-helyreigazítási kérelmére az igényelt helyreigazítást nem tette közzé.

A kereset és az alperes védekezése

[5] A felperes a keresetben a következő helyreigazító közlemény közzétételére kérte az alperes kötelezését:

[6] „Helyreigazítás – A 2024. február 16-án közzétett „Annyi probléma van a településn gyártott honvédségi fegyverekkel, hogy már a kivonásuk is szóba került” című cikkünk címében valótlanul állítottuk, hogy minőségi hibáik miatt szóba került ezen fegyverek kivonása (a továbbiakban: 1. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy nincs és nem is volt szándék a településn gyártott típus1 típus szám gépkarabélyok, típus2 géppisztolyok és típus1 típus3 pisztolyok rendszerből történő kivonására.

[7] Valótlanul állítottuk, hogy a fegyvereket gyártó név3 (a továbbiakban: a felperes jogelődje) település telephelyén nem sikerült a megfelelő gyártási minőséget elérni, a szakképzett munkaerő hiányzott (a továbbiakban: 2. közlés). Ezzel szemben a valóság az, hogy a település gyárban szakképzett munkatársak dolgoznak, a gyártási minőség pedig megfelel a típus4 típus1 csoport által meghatározott minőségi előírásoknak.

[8] Valótlanul állítottuk, hogy a felperes jogelődje évek óta veszteséges, több milliárd forint tartozást görget maga előtt és a problémák nehezen voltak elválaszthatók a típus kézfegyverek összeszerelésétől (a továbbiakban: 3. közlés). Ezzel szemben a valóság az, hogy gyártás kezdetének éve óta a felperes jogelődje folyamatosan nyereségesen működött. A gyártást 2022. november 1. és 2023. december 31. napja között végző felperes szintén nyereségesen működik. Egyik társaság sem görget több milliárd forint tartozást maga előtt.

[9] Valótlanul állítottuk, hogy a valódi típus-gyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg, mert a „kiválasztott” vállalatok nem tudták a nép partner számára is megfelelő minőséget hozni (a továbbiakban: 4. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy a magyar piacra szánt típus szám gépkarabélyokat évek óta településn szerelik össze és tesztelik. A hazai beszállítói lánc kiépítése jelenleg folyamatban van, így nemhogy olyan „kiválasztott” magyar beszállítók nincsenek, akik ne tudnák az elvárt minőséget hozni, de ilyen tárgyú szerződések megkötésére magyar vállalkozásokkal még sor sem került.

[10]

Valótlanul állítottuk azt is, hogy a nép1 és a nép fél közötti feloldhatatlan ellentét miatt két éve leállt az alkatrészek szállítása a nép gyárból, illetve kölcsönös pereskedés is indult. Ezzel szemben a valóság az, hogy a felek között sem a licensz szerződésekkel, sem más témával összefüggésben nem volt és nincs is peres eljárás folyamatban (a továbbiakban: 5. közlés). A felek között nem volt és jelenleg sincs feloldhatatlan ellentét, amelyet alátámaszt a típus4 típus1 nevű vegyesvállalat tavaly nyáron történt megalapítása. A típus4 típus1 csoport a kézilőfegyvergyártáshoz szükséges alkatrészeket folyamatosan biztosítja.

[11] Valótlanul állítottuk ezen felül, hogy a gyártósorok programozása nehezen haladt a magyar fél miatt, amely olyan gépeket vett, amelyekkel a szoftverek nem voltak kompatibilisek (a továbbiakban: 6. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy a gyártósorok (gépek és technológia) a gyártási terveknek megfelelően működnek, a feladataik ellátására alkalmasak.

[12] Valótlanul állítottuk azt is, hogy a pisztolyoknál a mai napig van alkatrészhiba, amely a magyar gyárhoz kötődik, mert a népek által szerelt verziókban ugyanis ugyanez nincs (a továbbiakban: 7. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy a Magyarországon gyártott minden egyes fegyvernek a gyártási folyamat végén a nép licensz-tulajdonos által definiált, jóváhagyott és évente auditált, 100%-os ellenőrzésnek és kiterjedt funkcionális tesztnek kell megfelelnie, így a magyarországi és a népszerű gyár által gyártott fegyverek minőségében

nem lehet különbség, nem fordulhat elő, hogy valamely hiba csak a magyarországi fegyverben fordul elő, a népországi nem.

[13] Valótlanul állítottuk azt is, hogy egy rendőrségi beszámoló szerint lövészet közben egy típus gépkarabély darabjaira esett szét (a továbbiakban: 8. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy a rendőrség bár nemrég rendszeresítette, de eddig nem vásárolt típus szám gépkarabélyt.

[14] Valótlanul állítottuk végül, hogy a cikkben említett fegyverekkel kapcsolatos problémák a honvédségben széles körben ismertek, mégsem igazán történik semmi (a továbbiakban: 9. közlés). A valóság ezzel szemben az, hogy a gyártóhoz nem jutottak el a honvédségnek szállított fegyverekkel kapcsolatos, a cikkben írtakkal megegyező vagy azokhoz hasonló súlyú panaszok.”

[15] A kereset jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-ára, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX törvény a (a továbbiakban: Pp.) 495–496. §-ára hivatkozott.

[16] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest a következő tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére: „Helyreigazítás. A 2024. február 16. napján az »Annyi probléma van a településn gyártott honvédségi fegyverekkel, hogy már a kivonásuk is szoba került« címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a valódi típus-gyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg, valamint, hogy a nép1 és a nép fél közötti feloldhatatlan ellentét miatt körülbelül két éve leállt az alkatrészek szállítása a nép gyárból, illetve kölcsönös pereskedés is indult.” Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[18] Az elsőfokú ítélet indokai szerint az 1. közlés iránti kereset azért alaptalan, mert a meghallgatott tanúk alátámasztották azt a tényt, hogy a Magyarországon összeszerelt típus1 típus szám gépkarabélyok komoly hibában szenvednek. A 2. közlés helyreigazítása iránti kereset sem alapos, mert az alperes a korábbi sajtóhírek alapján okszerűen következtetett a szakképzett munkaerő és a megfelelő gyártási minőség hiányára. A 3. közlés helyreigazítása iránti kereset az utasította el, mert nem érinti a felperest, így nincs keresetességi joga.

[19] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a 4. közlés első része (a valódi típus-gyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg) és az 5. közlés olyan tényállítás, amelynek valóságát az alperes nem bizonyította; a 4. közlés (a kiválasztott vállalatok nem tudták a nép partner számára is megfelelő minőséget hozni) második részében foglalt tények valóságát pedig a felperes támasztotta alá annak előadásával, hogy még nem sikerült olyan szerződéseket kötni, ami alapján magyar beszállítók is részt vennének az alkatrészgyártásban. A 6. közlés értékítélet, amelynek ténybeli alapját az alperes igazolta, ezért nincs helye helyreigazításának. A 7. és 8. közlés tényállítás, az alperes ezekkel összefüggésben eleget tett a valóság bizonyítására vonatkozó kötelezettségének, míg a 9. közlés olyan értékítéletet tartalmaz, amelynek valós ténybeli alapját a perben meghallgatott tanúk vallomása alátámasztotta.

[20] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben

megváltoztatta és arra is kötelezte az alperest, hogy – az elsőfokú bíróság által meghatározott módon – a következő helyreigazítást is tegye közzé: „Valótlanul állítottuk, hogy a pisztolyoknál a mai napig van alkatrészhiba, amely a magyar gyárhoz kötődik, mert a népek által szerelt verziókban ugyanez nincs. Valótlanul állítottuk, hogy egy rendőrségi beszámoló szerint lövészet közben egy típus gépkarabély darabjaira esett szét.” Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta.

[21] A másodfokú bíróság kiemelte, a bizonyíthatósági teszt alapján elsősorban arról kell állást foglalni, hogy a sérelmezett közlések – a szöveg összefüggései alapján értelmezve – tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősíthetők, majd a közölt tények valóságának bizonyítására az alperes által felajánlott és az elsőfokú bíróság által lefolytatott tanúbizonyítás alkalmas volt-e. A jogértelmezése szerint az elsőfokú bíróság nem sértette meg az eljárási jogszabályokat a cikk szerzőjének tanúként történő meghallgatásával, a tanú vallomásának bizonyító erejéről ugyanis a lefolytatott bizonyítást követően, a bizonyítékok mérlegelése során foglalhat állást.

[22] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú bíróság helyesen minősítette az 1. közlést (minőségi hibák miatt szóba került a fegyverek kivonása) tényállításként, melynek valóságát a meghallgatott tanú (név5) közvetlen tapasztalatain alapuló vallomása és a című magazin egyes számaiban közölt cikkek kellően alátámasztották. A cikk szerzőjének honvédségi háttérintézményben dolgozó információforrásból származó közlései az említett bizonyítékokkal nem álltak ellentétben, ezért a bizonyítékok okszerű mérlegelésével következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a tényállításnak minősített 1. közlés nem valótlan. A 2. közlést (a település telephelyen nem sikerült a megfelelő gyártási minőséget elérni, a szakképzett munkaerő hiányzott) ugyan az elsőfokú bíróság tévesen minősítette okszerű következtetésnek, azonban a helyreigazításra irányuló keresetet érdemben helytállóan utasította el, mivel a tényállítás valóságtartalmát az alperes a nép cég szóvivőjének nyilatkozatával és a meghallgatott tanú vallomásával kellően alátámasztotta. Ezek a bizonyítékok a minőségi problémákat megfelelően igazolták, a munkaerő hiányát pedig az portálnév portálon megjelent cikkek felperes által nem cáfolt tartalma támasztja alá.

[23] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a 4. közlés második része („mert a »kiválasztott« vállalatok nem tudták a nép partner számára is megfelelő minőséget hozni”) a felperes jogelődjének vezérigazgatójától származó interjú, név6 nyilatkozatának mérlegelése alapján olyan valós, ténybeli alappal rendelkező közlés, amelynek helyreigazítása iránti kereset megalapozatlan.

[24] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a 6. közlést tévesen minősítette értékítéletként, mert a szoftverek és gépek kompatibilitása bizonyítható körülmény, ezért ez tényállítás. A bizonyítékok értékelése alapján azonban az állított tények nem valótlanok, ezért helytálló a helyreigazítása iránti kereset elutasítása.

[25] A másodfokú bíróság jogértelmezése szerint a 7. és a 8. közlések olyan tényállítások, amelyek valóságát a rendelkezésre álló bizonyítékok kellően nem támasztották alá, ezért e közlésekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és elrendelte ezek helyreigazítását. A 9. közléssel összefüggésben rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével következtetett arra, hogy a tanúvallomások alátámasztják a sérelmezett tények valóságát, ezért e közlés helyreigazítására irányuló kereset megalapozatlan.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[26] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma szerint – kérte a jogerős ítélet részbeni hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az 1., 6. és 9. közlés tekintetében is a keresetének való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[27] Megsértett jogszabályként az Smtv. 6. § (1) bekezdését, 12. § (1)-(2) bekezdését, a Pp. preambulát, a 289. § (1)-(5) bekezdését, 292. § (3) bekezdését, 294. § (4) és (6) bekezdését, a 295. §-át, a 406. § (1) bekezdését, a 424. § (3) bekezdését, a 495. § (1) és (2) bekezdését, a honvédelemről és a magyar honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 15. § (1) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdésben és a XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglaltakat.

[28] A felülvizsgálati álláspontja szerint az eljáró bíróságok a megjelölt eljárási jogszabályok megsértésével értékelték a cikk szerzőjének tanúvallomását. A tanú ugyanis nem személyes észleléseiről, hanem mások által számára közölt információkról számolt be, ezért a tanúvallomása bizonyítékként történő értékelése sérti a Pp. preambulájában foglalt elveket, az alperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogait. Az Smtv. 6. § (1) bekezdésében szabályozott forrásvédelem ellenére sem fogadható el a cikk szerzőjének nyilatkozata az információforrás által tapasztalt tények alátámasztásául. A tanúként meghallgatott szerző valójában csak közvetítője egy olyan személy észleléseinek, akit az elsőfokú bíróság nem hallgatott meg, ezáltal nem is figyelmeztette a hamis tanúvallomás törvényes következményeire, nem nyilatkozhatott az elfogultságát illetően, a felek nem intézhettek e személyhez kérdést.

[29] Állította, hogy a közvetlenség hiánya miatt nem érvényesültek a perrendtartásnak a tanúzási képtelenségre, a tanú meghallgatásra vonatkozó általános szabályai, a tanú azonosítására, a hozzá intézett kérdésekkel összefüggő speciális rendelkezései, ezért a jogerős ítélet sérti a Pp. 289. §-át, a 292. §-át, a 294-295. §-át.

[30] Hivatkozott arra is, hogy a magyar honvédelmi és rendvédelmi szervek működési képességeit érintő nyilatkozat a Hvt. 15. § (1) bekezdés alapján minősített adatot tartalmaz, amelynek nyilvánosságra hozatala kizárólag e törvényben meghatározott személyek által engedélyezhető. Engedély hiányában a minősített adatot tartalmazó tanúvallomás a Pp. 289. § (1) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján bizonyítékként nem vehető figyelembe, a tanú ugyanis nem kapott felmentést a titoktartási kötelezettsége alól. Mivel a titoktartásra köteles személyt a bíróság tanúként nem hallgatta meg, emiatt nem tudta az eljárási jogait megfelelően gyakorolni.

[31] Kiemelte, hogy a sajtószabadság nem gyakorolható a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével, erre az adott ügyben nem szolgáltat kellő alapot az Smtv. 6. § (1) bekezdéséből következő forrásvédelemre történő hivatkozás. Az alperes – a számára nyitva álló számos bizonyítási eszköz közül – maga indítványozta az újságíró tanúként történő meghallgatását, holott nem volt elzárva a tényállításai más bizonyítékkal történő alátámasztásától. Az újságíró nyilatkozatával a helyreigazítás iránti kérelemben foglaltak a sajtószerv előtti előzetes eljárás során nyomban nem cáfolhatók, az előzetes eljárás során a helyreigazítás – a szerző ismereteire hivatkozással – nem tagadható meg, a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja ezért kizárja az újságíró tanúvallomásának bizonyítékként történő értékelését.

[32] Érvélése szerint a versengő alapjogok – a sajtószabadság és a közügyek szabad megvitatásának joga, illetve a tisztességes eljáráshoz fűződő jog – mérlegelése során nem

hagyható figyelmen kívül, hogy a fegyvergyártás, a fegyverek honvédségi használatba integrálása a honvédelmet és a nemzetbiztonságot érintő olyan téma, amelynek tárgyalása során – az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra tekintettel – különösen fontos a sajtó ellenőrizhető és megalapozott információkon alapuló tájékoztatása, ezért a sérelmezett tényállítások alátámasztásául nem fogadható el kizárólag az újságíró tanúvallomása.

[33] Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság az újságíró tanúvallomásának értékelésével fogadta el bizonyítottként az 1. és 9. közlésben sérelmezett tényeket, a 6. közlésben foglalt tényállítást is kizárólag e tanú vallomása támasztotta alá, holott a felhívott jogszabályok alapján ez a tanúvallomás nem értékelhető bizonyítékként. Az 1. és a 9. közlések egymást cáfoló tényállításokat tartalmaznak, mindkét tényállítás valósága ezért nem állapítható meg.

[34] A másodlagos felülvizsgálati kérelem indokai szerint abban az esetben szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása, ha az 1. és 9. közlésben foglalt tények valóságtartalmát alátámasztó bizonyítékok értékelése a felülvizsgálati eljárás kereteit meghaladja.

[35] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[36] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.

[37] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[38] A felülvizsgálati kérelem korlátaira tekintettel a Kúriának a felülvizsgálati eljárás során kizárólag azt kellett megítélnie, hogy a másodfokú bíróság a megjelölt jogszabályokat megsértve utasította-e el az 1., 6., 9. közlések helyreigazítása iránti keresetet.

[39] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható a felperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a meghallgatott tanúk vallomása tartalmaz-e a magyar honvédelmi és rendvédelmi szervek működési képességeit érintő minősített adatot, ennek következtében az újságíró tanú meghallgatása és a vallomása figyelembevétele sérti-e a Pp. 289. § (1) bekezdés *b)* pontját, továbbá az (5) bekezdését. A Kúria nem kíván eltérni attól a joggyakorlatától, amely szerint, ha az eljáró bíróságok – erre irányuló kérelem hiányában – nem foglalkoztak egy adott jogkérdéssel, azzal kapcsolatban jogszabálysértést nem követhettek el (Pfv.V.20.797/2016/11., megjelent: BH2017.232., Pfv.I.21.212/2019/9. megjelent: BH2020.208., Pfv.21.305/2021/8., Pfv.20.343/2022/9., Gfv.30.507/2022/14., Pfv.20.058/2023/7.) A felperes fellebbezése és annak indokai ezt a hivatkozást nem tartalmazzák, ebből következően a felperesnek ezzel kapcsolatos érvelése nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak, a másodfokú bíróság – az eljárása tárgyát nem képező kérdésben – a nem vizsgált jogszabályt nem sérthette meg.

[40] Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése értelmében Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

[41] A XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[42] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {pl.: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie [3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [74]. A felperes felülvizsgálati kérelmében két alapjog, a sajtószabadság és a tisztességes eljáráshoz való alapjoga ütközését állította, ezért a Kúriának a vizsgált eljárási jogszabályok alkalmazásánál ezt is figyelembe kellett vennie.

[43] Az Alkotmánybíróság a 165/2011. (XII. 20.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet is megállapított az Smtv. egyes rendelkezései vonatkozásában a jogrendszer egésze tekintetében, és azokat az eljárási garanciákat hiányolta a jogrendből, amelyek a hatósági eljárásokban lehetővé teszik az információforrások védelméhez fűződő jog gyakorlását. Az Abh.-ban előírtaknak a médiaszolgáltatásokkal és a sajtótermékekkel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi LXVI. törvény tett eleget, amelynek 17. §-ával újraszabályozott Smtv. 6. §-a pontosította az információforrások védelmére vonatkozó rendelkezést. A törvény az egyik oldalról a médiatartalom-szolgáltató, valamint a vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy számára lehetővé teszi, hogy a bírósági és hatósági eljárásokban titokban tartsa az információforrás személyét. Másik oldalról pedig ennek eljárási garanciáit az eljárási kódexekben szabályozza [Pp.290. § (1) bekezdés f) pont]. A törvényjavaslat 17.§-ához fűzött indokolás szerint ez a módosítás biztosítja az Abh.-n kívül az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által 2011. január 25-én elfogadott 1950. számú ajánlásnak, valamint a Miniszteri Bizottság 2000-ben elfogadott ajánlásának való megfelelést is.

[44] Az Smtv. 6. § (1) bekezdése tehát kifejezetten a bírósági (hatósági) eljárások során történő meghallgatás esetére teremtette meg – a jogrend egészére nézve generálisan – az említett személyek információforrása kilétének titokban tartásához, illetve magának az információ felfedésének megtagadásához fűződő jogát.

[45] A felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal szemben a médiatartalom-szolgáltatóval munkaviszonyban álló személy tanúként történő meghallgatását és a tanúvallomása bizonyítékként történő értékelését nem zárják ki a megjelölt jogszabályok [Pp. 292. § (3) bekezdés, 294. § (4) és (6) bekezdés, 295. §, 406. § (1) bekezdés, 424. § (3) bekezdés, 495. § (1)-(2) bekezdés], azokat ugyanis az Smtv. 6. § (1) bekezdésével összhangban kell értelmezni és alkalmazni. A sajtó számára ez a rendelkezés biztosítja többek között az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében rögzített alapjog megfelelő érvényesülését, a sajtó-helyreigazítási perben a sajtó bizonyítási érdekébe [Pp. 265. § (1) bekezdés] tartozó tények valóságának bizonyítását, a forrásaik megóvása mellett. A cikk szerzője tanúvallomásában elmondta, hogy öt tanúval beszélt, akik közül négy forrása még vagy nem civil, vagy kötődik ezekhez a szervekhez, ezért nem nevezi meg őket. Az elsőfokú bíróság az

ötödik forrást meg is hallgatta tanúként. Az eljáró bíróságok a sérelmezett közlések megítélésénél más bizonyítékot is értékelték, az érdemi döntésük nem kizárólag a cikk szerzőjének a tanúvallomásán alapul. Az elsőfokú bíróság a tanú meghallgatások során betartotta az általános és speciális perrendi rendelkezéseket, önmagában az újságíró tanúvallomásának tartalma (a források nyilatkozatának továbbadás) miatt a megjelölt eljárási jogszabályok megsértése nem állapítható meg, nem sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog.

[46] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis a tisztességes eljárás (fair trial) „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.” {6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95, megerősítve 3/2021. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [63]}. A tisztességes eljárásnak az is része, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [50]}. A felperes azt nem állította, hogy nem gyakorolhatta a tanúbizonyítás során a Pp. 295. §-ában biztosított jogát, a tanú meghallgatása során a megjelölt jogszabályokban foglalt eljárási jogai érvényesültek, ezért a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértése nem merül fel.

[47] A Kúria kiemeli, hogy ezt a jogértelmezést támasztja alá az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 10. cikke is, amelynek 1. pontja kimondja, hogy „Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson.

[48] Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az EJEE 10. cikkének vizsgálata tárgyában a *Sedletska v. Ukraine* no.42634/18 számú ügyben 2021. április 1-jén hozott ítéletében megerősítette, hogy az újságírói források védelme a sajtószabadság egyik sarokköve. E védelem hiányában a forrásokat elriaszthatják attól, hogy segítsenek a sajtónak a közérdekű ügyekről való tájékoztatásában. (lásd többek között a *Goodwin kontra Egyesült Királyság* ügyet, 1996. március 27., 39. §, *Reports of Judgements and Decisions* 1996 – II and *Sanoma Uitgevers kontra Hollandia*, 2 no.3 /38. , 50. §, 2010. szeptember 14.). Az EJEB ebben a döntésében arra is rámutatott, hogy a 10. cikk értelmében nem tekinthető „szükségesnek” egy forrás felfedezéséhez vezető beavatkozás, kivéve, ha azt a közérdek nyomós követelménye indokolja {Indokolás [62]}, ilyenre azonban a felperes sem hivatkozott.

[49] Az Alkotmánybíróság és az EJEB által adott szempontrendszer, továbbá a Pp.-nek a tanúvallomás megtagadására vonatkozó szabályai [Pp. 290. § (1) bekezdés f) pont] önmagában cáfolják a felperesnek a sajtóban tevékenykedő újságírók általános tanúzási képtelenségére vonatkozó felülvizsgálati érvelését, hiszen a tanúbizonyításra vonatkozó rendelkezések az újságírók tanúként történő meghallgatása esetén is alkalmazandóak. Mindebből következően önmagában az újságíró tanúként történő meghallgatása és vallomásának figyelembe vétele nem sérti a felperes által megjelölt jogszabályokat.

[50] A polgári perben a bíróság a Pp. 263. § (1) bekezdése szerint – törvény eltérő rendelkezése hiányában – alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint minden bizonyítékot, amely a tényállás megállapítására alkalmas. Nincs akadálya a tényállás megállapítása során a közvetett bizonyítékok figyelembevételének sem (Kúria Gfv.VI.30.190/2022/5., megjelölt: BH2022. 301.). Annak megítélése, hogy a bizonyítási eszközök – jelen esetben a tanúvallomások – kellően alátámasztják-e az alperes védekezése szempontjából jelentőséggel bíró tényeket, a

bizonyítási eszközök hitelességét (annak fokát), a bizonyítékok bizonyító erejét (bizonyító értékét) érintő kérdés. A bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti tevékenysége során a bizonyítás eredményét mérlegelve értékeli a tanúvallomás hitelt érdemlő voltát, ezáltal a bizonyíték meggyőző erejét (Kúria Pfv.II.20.257/2023/8.).

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelem keretei között, érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatja, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását is (Kúria Gfv.VII.30.456/2020/4., megjelent: BH2021. 312.; Kúria Pfv.I.20.617/2024/10., Pfv.II.20.895/2022/6., Gfv.III.30.133/2024/5., Pfv.IV.20.843/2023/5., Pfv.V.20.917/2021/8., Gfv.VI.30.104/2022/4., Pfv.VII.20.647/2022/11., Mfv.VIII.10.029/2022/4., Mfv.X.10.015/2021/4.). A bizonyítékok mérlegelésével összefüggő jogszabálysértés azonban a felülvizsgálati eljárásban a következők miatt nem vizsgálható.

[52] A Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[53] A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot megerősítve – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben jelenítette meg. Az önmagában kötőerővel nem rendelkező kollégiumi vélemény 3. és 4. pontja szerint – amelyet Kúria jelen perben is irányadónak tekintett határozataival megerősített (Jpe.I.60.009/2022/10. [61], Gfv.VI.30.367/2021/6., Pfv.I.21.083/2019/12., Pfv.IV.20.035/2023/7.) – több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017. 196.].

[54] A felperes felülvizsgálati kérelme a fent kifejtett követelményeknek nem felelt meg teljes egészében. A felperes ugyan támadta a másodfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét, azonban ennek ellenére megsértett jogszabályként a Pp. 279. §-át nem jelölte meg. Ebből következően nem vizsgálható, hogy bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet-e jutni.

[55] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[56] Az eljárási jogszabályok nem zárják ki a sajtó-helyreigazítási perben a médiatartalom-szolgáltatóval munkaviszonyban álló személy tanúként történő meghallgatását és az informátoroktól szerzett információ (közvetett bizonyíték) alapuló tanúvallomás bizonyítékként történő értékelését.

[57] Annak megítélése, hogy a bizonyítási eszköz kellően alátámasztja-e az alperes védekezése szempontjából jelentős tényeket, a bizonyítási eszköz hitelességét (annak fokát), a bizonyítékok bizonyító erejét (bizonyító értékét), a bizonyítékok mérlegelését érintő kérdés.

Záró rész

[58] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, ezért a Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjban jelentkező, a felülvizsgálati eljárással összefüggésben felszámított eljárási költségének megfizetésére, amelynek mértékét 4 munkaóra alapulvételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján határozta meg.

[59] A per tárgyi illetékfeljegyzési joggal érintett perkategória, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes köteles megfizetni, amelynek összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján határozta meg. A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 illetékbevételi számlájára kell megfizetnie, a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[60] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a felperes kérelmére a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján a Pp. 376. § (1) bekezdés *a*) pontjának megfelelő alkalmazásával tárgyaláson bírálta el.

[61] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d*) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. március 12.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró